

Emoties lopen hoog op tijdens informatieavond over toekomst landbouw na stikstofdecreet

Reportage

Een informatieavond in Geel over de impact van het stikstofakkoord maakte heel wat los. Tijdens de infosessie, waarvan er deze weken meerdere plaatsvonden, waarschuwde transitiemanager Programmatie Aanpak Stikstof (PAS) Riccy Focke de aanwezige boeren om hun bedrijfs- en persoonlijke situatie goed te analyseren in de context van het nieuwe PAS-decreet. “Als 50-plusser moet je je onder bepaalde omstandigheden afvragen of het zin heeft om de benodigde aanpassingen aan je bedrijf te doen”, was één van zijn boodschappen. De aanwezigen spraken van een “demoraliserende” speech, terwijl anderen de eerlijkheid van Focke juist konden waarderen.

18 SEPTEMBER 2024

Jerom Rozendaal

Lees meer over:
stikstof

Wegens een overvloed aan interesse was de locatie van de informatieavond “Vorbereiding op de toekomst voor veehouders na het stikstofdecreet” in Geel enkele dagen op voorhand verplaatst naar een grotere zaal op de Thomas More Campus in Geel. “Wij hadden 20 tot 30 aanmeldingen verwacht, maar er blijkt veel meer belangstelling te zijn onder de boeren”, vertelt Riccy Focke. Focke verdiende zijn sporen als commercieel adviseur veehouderij, als kredietadviseur bij een landbouwbank en als directeur van Boeren op een Kruispunt (BoeK).

Na 13 jaar dienstverband bij BoeK werd de West-Vlaming twee jaar geleden door het Agentschap Landbouw en Zeevisserij aangesteld als transitiemanager PAS en moet hij de implementatie van het nieuwe stikstofdecreet mee in goede banen leiden. Tot zijn taken behoort onder andere het informeren van de Vlaamse land- en tuinbouwers over de impact van het stikstofdecreet. “Hierover bestaat nog veel onwetendheid. Boeren informeren zich slecht en denken dat alles wel op zijn pootjes terecht komt. Maar dat is niet het geval. De gevolgen van het stikstofakkoord reiken ver en er komt nog meer op ons af”, vertelt Focke waarbij hij onder andere PAS na 2030, het bestaand geurkader, de nieuwe natuurherstelwet en MAP7 noemt.

“Perspectief blijft uit”

Zo’n 100 boeren hadden zich in Geel verzameld om meer duidelijkheid te krijgen over hun toekomst na het stikstofakkoord. Deze kwam er maar in beperkte mate. Focke drukte de aanwezigen vooral op het hart om hun bedrijfsspecifieke situatie goed door te lichten en deze analyse tijdig tegen het licht van de PAS-verplichtingen en mogelijke bedrijfsaanpassingen te houden om zo niet voor onverwachte verrassingen te komen. “Voor veel bedrijven en ondernemers is het reëel om de transitie te maken, maar voor sommigen ook niet.”

Deze laatste categorie boeren moet volgens Focke nagaan waar hun talenten liggen, waarmee hij aangaf dat een mogelijke carrièreswitch bij of naast de huidige activiteiten overwogen kan worden. Door middel van financiële voorbeelden van melkveebedrijven gaf hij ook aan dat er met vakmanschap en ambacht inkomen te halen is. “Als je een vervangboer in moet schakelen, betaal je 28 euro per uur. Als je je auto binnenbrengt voor reparatie kost dat 48 euro per uur en voor de reparatie van een landbouwmachine wordt 68 euro per uur aangerekend.”

Het betoog van Focke viel zeker niet altijd in goede aarde bij veel aanwezigen. “Terwijl wij hier komen horen wat onze mogelijke toekomstperspectieven zijn, krijgen we van u het advies om er maar beter mee te stoppen”, klonk het uit de zaal. Ook FDF-voorzitter en melkveehouder Bart Dickens was diep teleurgesteld. “Het was een demotiverende avond. Er werd geen enkele perspectief geboden of alternatieven aangedragen. De teneur was dat het beter is om te over overwegen om te stoppen met boeren.”

Focke had eerder al veel commentaar op sociale media over zich heen gekregen toen hij tijdens een informatieavond in Roeselare een jonge starter met een jong gezin geadviseerd zou hebben onder de huidige omstandigheden er niet aan te beginnen omdat de risico’s te groot zijn en de toekomst te onzeker. “Ik heb gezegd dat ik in haar geval zou afwachten totdat de impact geheel duidelijk is”, nuanceert Focke zijn uitspraken.

Emoties lopen op

Alhoewel de transitie-manager PAS aan het begin van zijn lezing aangaf het stikstofdecreet niet inhoudelijk te willen behandelen, deden de boeren naarmate de emoties hoger opliepen toch hun beklag over het decreet en andere politieke hangijzers. “Is er ooit berekend wat de natuur er mee opschiet, als de landbouw in deze mate opgeofferd wordt?” Ook het woord “contractbreuk” kwam naar voren als het ging over vervroegde nulbemesting. Focke stak wat dat betreft ook zelf de lont in het kruitvat door te stellen dat de koers van het beleid ook de waarde van landbouwgrond en bedrijfspanden zou kunnen impacteren als ze reageren met ammoniakbeperkende investeringen of PAS-maatregelen.

Terwijl de verbolgenheid toenam en boeren klaagden over het demoraliserende karakter van de informatieavond, was er ook waardering voor de openhartigheid van Focke. Op het einde van de avond kon hij zelf op een applaus rekenen. “Hij doet alleen maar zijn werk en probeert de impact van het stikstofdecreet realistisch onder woorden te brengen”, vertelt Tom Van Bijsterveldt, pluimveehouder in Weelde.

Op sociale media krijgt Focke ook inhoudelijk bijval van iemand die de informatieavond in Roeselare bijwoonde. “Op zich heeft de spreker gelijk, als je echt goede capaciteiten hebt, dan is het risico het hoogst en het rendement het laagst in de landbouw en kan je elders veel meer verdienen. Als de industrie geen 20 procent winst in een investering ziet, beginnen ze er gewoon niet aan.”

Met zijn ligging aan een natuurgebied in het Turnhouts Vennengebied zag pluimveehouder Van Bijsterveldt de milieubeperkingen al tijden aankomen en hij investeerde in stallen op andere locaties. Door aanpassingen van zijn vrij recente stal in Weelde hoopt hij ook hier zijn vergunning te kunnen verlengen. “We plannen de installatie van een warmtewisselaar die de ammoniakuitstoot met 50 procent reduceert. Door in deze stal ook nog eens tien procent minder kippen te houden, voldoen we aan de reductie-eis van 60 procent. Hierdoor en in combinatie met de andere locaties blijft er toekomst voor mijn zoon.”

Reportage

Getuigenissen uit getroffen stikstofgebied in de Kempen: “Ik moet het nog allemaal zien”

7 MAART 2022

Voor grotere bedrijven en jonge boeren kan de reksom volgens Focke anders uit vallen dan voor oudere ondernemers op kleinere bedrijven. Grotere bedrijven kunnen de benodigde investeringen over meer vee uitsmeren en land- en tuinbouwers onder de veertig kunnen in sommige gevallen tot 80 procent van de investeringen gesubsidieerd krijgen via VLIF-steun.

Focke erkent dat hij met de informatieavonden geen goed nieuws komt brengen, maar vooral de boeren wil klaarstomen “voor toekomstkeuzes die onherroepelijk en sneller dan verwacht” op hen afkomen. Neem bijvoorbeeld de uitkoopregeling voor oranje bedrijven en bedrijven in maatwerkgebieden waar momenteel nog aan gesleuteld wordt. “Van zodra daar meer duidelijkheid over bestaat, dan is er vaak maar een beperkte termijn waarop boeren kunnen intekenen. Dan moeten ze vaak snel kunnen schakelen”, besluit Focke.

Uitgelicht

Lely staat aan de vooravond van uitrol gloednieuwe AER-innovatie in Vlaanderen

nieuws

Als alles volgens plan loopt, zullen de Vlaamse melkveehouders binnenkort een extra ammoniakemissiereducerende (AER) techniek op de AER-lijst zien verschijnen met een reductie...

6 SEPTEMBER 2024

[Lees meer](#)

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1030 Schaerbeek

Contact

T • 0473 59 41 39
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>
screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>
screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2025 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

